

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1.80
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostojna petivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 3) v
 za dva- in večkrat . . . 25.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostojna petivrsta po 60 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenoma nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun pošne uranin: avstrijsko št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 138.

„Nemške zvezne dežele.“

Dan na dan dobivamo novih dokazov, kako čudne pojme imajo nele nemški nacionalci v Avstriji, o poslanstvu Avstrije, ampak tudi nemški krščanski socialci. Pod naslovom »Poglavje o enakopravnosti« piše »Straža«:

Nemški krščanski socialni krogi na Dunaju so začeli izdajati časniško korespondenco pod naslovom »Meka« (Mittel-Europäische Korrespondenz-Agentur), koje urednik in izdajatelj je Fr. Marschall. Namen temu časnikarskemu podjetju je, nemške krščanske liste, zlasti one v Nemčiji, po načelih resničnosti, pravičnosti in ljubezni informirati o notranjopolitičnih avstrijskih zadevah in o avstrijskih razmerah, ter tako ustvariti še iskrenjši stik krščanskega ljudstva osrednjih velevlasti.

Kakšno bo to informiranje v dejanju, kaže takoj prvi članek v korespondenci »Meka«, ki razpravlja o jezikovni enakopravnosti v Avstriji. Članek povdarja, da je enakopravnost jezikov v šoli in uradu glavno vprašanje, ki se okoli njega suče vsa notranja avstrijska politika od leta 1867, odkar se takratni liberalizem vsled izstopa Avstrije iz Nemške zveze ni več upal, da bi ustavno določil nemški državni jezik. Mesto nemškega državnega jezika so ustavnopravno ugotovili enakopravnost vseh jezikov v šoli in uradu. Treba pa je v tem pogledu delati razliko med različnimi avstrijskimi kronovinami. Drugačne so razmere v sudetskih pokrajinah, na Češkem in Moravskem, kjer je jezikovna enakopravnost stara pravica, ki se je prvotno določila že za rimsko-nemškega cesarja Karola IV. Drugačne so razmere v Galiciji in Bukovini, v Dalmaciji in na južnem Tirolskem, torej v pokrajinah, ki so šele koncem 18., oziroma začetkom 19. stoletja prišle k Avstriji. Zopet drugačne so razmere na Nižjem- in Gornjem-Avstrijskem, Solnograškem, Predariskem, severnem in srednjem Tirolskem, Štajerskem in Koroškem. To so stare nemške zvezne dežele, ki so sedaj združene pod dinastijo Habsburg.

Pri tej razdelbi in označbi članek popolnoma pozablja, da je Koroška in Štajerska, predno sta postali takozvani »nemški kronovini«, bili slovenski. Koroška je imela svoje slovensko državno pravo. In tudi pred nemškim cesarjem

je koroški vojvoda nastopal kot Slovenec. Če se je kdo v navzočnosti cesarjevi pritožil čez vojvodo, je bil ta dolžan zagovarjati se le v slovenskem in nobenem drugem jeziku. Koroški vojvoda je bil na nemškem dvoru vrhovni lovski mojster, h kateremu so prinašali vse preporne zadeve v lovskih rečeh. Toda, kadar je vpričo cesarja vršil svoj posel, je razsojeval le v slovenskem jeziku. Taka je bila nekdanja jezikovna enakopravnost na Koroškem in Štajerskem. Še koncem 12. stoletja je Koroška bila slovenska dežela, koje slovenski značaj je bil uradno in pravno priznan. To se je pa pred vsem godilo z umeščenjem koroškega vojvode v slovenskem jeziku in s slovensko prisego, ki je bila v rabi do 17. stoletja. Če je pa nemški fevdalizem izpodrinil slovenski jezik iz njegovih pravic, se to ne more beležiti kot zakonito dejanje, saj je ta fevdalizem bil nasprotnik vseh ljudskih pravic.

Toliko v poduk krščansko socialnemu informatorju, da bo bolje informiral nemško javnost. Sicer pa je nemškim krščanskim socialcem nujno priporočati, naj se glede na postopanje proti nemškim narodnostim raje dajo informirati od nemškega katoliškega centra, ki v poljskem vprašanju ne stopica za liberalnim nemškim nacionalizmom, kot to delajo krščanski socialci v vprašanju nemškega državnega jezika in jezikove enakopravnosti nemških narodnosti. Članek se v tem vprašanju kratkotalo izjavlja za spremembo ustave. Ustava v Avstriji, tako piše doslovno, ni nič nespremenljivega, čeprav je v njej določeno, da se spremembe ustave smejo izvršiti samo s težko dosegljivo dvetretjinsko večino državne zbornice. Avstrijska državna zbornica pa sedaj ne zboruje in dalekosežne spremembe v pravnem življenju avstrijske države se sedaj dogajajo — spomniti se je treba na cesarsko pismo o avtonomiji Galicije — po inicijativi krone same. Znano dejstvo je, tako meni članek, da so vse spremembe ustave v Avstriji bile posledek važnih vojnih dogodkov. Tako 1. 1849, 1. 1859, 1. 1866. Očitno je, da bo sedanja svetovna vojska prinesla v Avstriji še bolj dalekosežne ustavne spremembe, kakor prejšnje vojske.

Kaj pa bi bilo, če se že enkrat nastopi ta nevarna in nagnjena pot, če bi se enkrat obrnila ost ne proti 19. členu osnovnih postav, temveč proti onemu ustavnemu zakonu o verski vzgoji

otrok v šoli? Ali bodo tudi v tem slučaju krščanski socialci našli pri nemških nacionalcih in radikalcih zvesto vdane zaveznike?! Takrat bo pa menda treba zopet izkopati pozabljeno načelo o krščanski pravičnosti. In takrat se bo zopet oglasila troblja o krščanski solidarnosti, Če le ne bo prepozno.

Zadnji dan cesarja Franca Jožeta. I.

C. kr. brzojavni urad poroča o zadnjem dnevu rajnega Veličanstva cesarja Franca Jožeta I. sledeče uradno obvestilo:

V torek, 21. novembra, je vstal cesar kakor ponavadi zgodaj zjutraj; ponoči ga bolezen skoraj nič ni motila. Prvi vrhovni dvorni mojster knez Montenuovo je prišel ob 8. uri k cesarju in ga je prosil, naj prejme dvornega župnika, da mu podeli papežev blagoslov. Cesar je določil uro, bil je krepak in se je s knezom Montenuovom razgovarjal o raznih poslovnih zadevah.

Cesar je sprejel ob pol 9. uri zjutraj nadvojvodinjo Marijo Valerijo, ki je prišla s svojo hčerjo grofico pl. Waldburg Zeil. Cesar je sedel kakor navadno pri svoji pisalni mizi, bil je vesel in bistrega uma. Rekel je: »Dobro sem spal, boljše mi je.« Pri-povedoval je, da mu je knez Montenuovo pravkar rekel, da mu je poslal sv. oče blagoslov in da pride dvorni župnik, ki mu bo podelil papežev blagoslov. Ko sta se nadvojvodinja Valerija in njena hči poslovili, je cesar še prej, ko sta ga nameravali kot ponavadi vprašati, kdaj smeta priti proti večeru, rekel: »Danes ne moreš več priti, nimam časa.« Nadvojvodinja Valerija je pa prosila, naj sme priti vsaj trenutek, da pozve, kako mu gre in da mu bo voščila lahko noč. To je cesar dovolil.

K cesarju sta prišla nato generalna poročnika generalni polkovnik grof Paar in baron pl. Bolfras, da sta mu poročala.

Cesar Franc Jožef I. je sprejel dvornega župnika ob tritretju na 10. Prinesel je sv. zakramente kar seboj. Ko je vse pripravil, da podeli cesarju papežev blagoslov, je svetoval cesarju, naj sprejme sv. zakramente. Cesar Franc Jožef je rekel, da je pripravljen, posebno še, ker sme sprejeti po zajtrku tudi sveto obhajilo, nekaj časa že je namreč cesar imel tozadevni privilegij apostolske stolice. V popolni jasni zavesti se je cesar v veliki svoji pisarni izpovedal, sprejel pobožno sv. obhajilo in papežev blagoslov in je odpustil dvornega župnika najmilostneje z opazko, da ga dobrota sv. očeta veseli.

Prestolonaslednik in prestolonaslednica sta četrta na 12 kratek hip obiskala

cesarja. Tožil je nad svojim zdravjem, a pristavil, da upa, da ozdravi, ker nima časa, da bi bil bolan.

Cesar je nato zadovoljno govoril o uspehih svojih vrlih čet proti Rumuniji in je končno pristavil, da ga zanimanje sv. očeta glede na njegovo zdravje in ker mu je poslal papežev blagoslov, izredno veseli.

Zal, okoli 1. ure se je cesarjevo zdravje zelo poslabšalo. Ko sta prišla kabinetni ravnatelj baron pl. Schiessl in sekčni načelnik pl. Daruvary, ki sta bila pozvana ob pol 2. k cesarju, ni mogel cesar z njima več delati. Cesar je zapustil pisalno mizo in je nekaj ur posedel v lagodnejšem naslonjaču. Približno ob 4. si je pustil cesar po komornem slugi dati še enkrat pero in se je zadnjič podpisal. Popoldne ob 5. uri je cesar pri pisalni mizi nekaj malega zaužil. Nadvojvodinja Marija Valerija je prišla ob pol 6. uri k svojemu očetu. Opazila je, da je njen oče zelo slab. V nasprotju jutranjih ur je izgledal cesar kot bolnik, ki je močno bolan. Nadvojvodinja Marija Valerija se je usedla k njemu rekoč: »Nočem te utruditi, takoj bom zopet šla.« — »Da, tako bo dobro,« je rekel cesar, »slabo mi gre.« Ko je nadvojvodinja vstala, da se poslovili, je cesar rekel, da mora še opraviti pobožnost, sv. oče mu je poslal blagoslov, dvorni župnik ga je pa obhajal.

Cesar se je pustil pred 6. uro prenesti h klečalniku, dolgo časa je molil sede, ker ni mogel več klečati, kakor sicer. Pri svojih jutranjih in večernih molitvah je namreč vedno klečal.

Ko ga je komorni sluga opozoril, da je čas, da gre ležat, je cesar rekel, da mora še veliko moliti. Prenesli so ga v posteljo; zdravniki so ga preiskali. Ko so cesarja položili v posteljo, je prosil komorni sluga daljnih ukazov. Cesar je nato glasno in določno naznanil uro, kdaj hoče vstati: »Zjutraj ob pol 4!« Zdelo se je, da je cesar kmalu dobro zaspal, a pozneje se je prebudil in je zahteval pijače. Ko je pil, mu je pomagal komorni sluga, da se je zopet vlegel in ga vprašal, če dobro leži. Cesar je odgovoril: »Da, dobro je.« Kmalu nato je pričel močnejše dihati; profesor dr. Ortner mu je zato vzbrižgal zdravilo, da ojači delovanje srca, česar cesar ni več zapazil. Istočasno so poklicali dvornega župnika. Pustili so ga v spalnico po 9. uri; cesarju je podelil sv. poslednje olje. Navzoči so bili pri podelitvi zakramenta sv. poslednjega olja prestolonaslednik in prestolonaslednica, nadvojvodinja Marija Jožeta, nadvojvodinja Marija Terezija, nadvojvoda Franc Salvalor in nadvojvodinja Marija Valerija; prvi vrhovni dvorni mojster knez Montenuovo in generalni pobočni general

LISTEK.

Spomini na Beneško Slovenjo.

Piše J. Kotar.

Počitniški sprehod.

Počitnice! Kakor bi bral lepo pravljico mi je pri srcu, ko se spominam na Kot, na planine in na Nadižo, ki jo spremlja bela cesarska cesta v Benečijo med Matajurjem in Mijo.

O ta cesarska cesta! Sto sem jih že prehodil, devetindevetdeset ni tako lepih. Dopoldne je v senci in po kratkih urah popoldanskih vrže Mija svojo senco nanjo. Ob nji šumi Nadiža, v Matajurju in v Miji bukuje in ozračje je polno ciklamna. . . In spominov. Julij cesar in njegove legije . . . pohod Slovencev v Benečijo . . . beneške vojske . . . patrijarhi, čedajski kapitelj . . . Tolmin . . . Napoleoneve vojske . . . vse je spremljala Nadiža, ali pa jim šumela naproti. Plazovi drče v Matajurju in Miji, visokovzpenjajoče čeri in robovi, podzemski jame — povsed spomini: tam na škrate, tu na tihotapca, tam na divjo ženo, tu na serpenta (serpens), bajno kačo z dijamantnim jabolkom na glavi; tu spomin na zakleto grofinjo, ki hodi ob mesečnih nočeh čakati junaka, ki bi jo rešil, tam rožljajo viso-

ko v steni še verige, kamor so svoj čas pripenjali ladje . . .

O ti lepa, draga cesarska cesta, kdaj te bom spet hodil, kdaj poslušal spet tvojo zgodovino? Da bi prišli na te junaki iz krnskega pogorja, da bi jim pokazala Nadiža pot — potem pridem in dražja mi boš odkupljena vno- vič s krvjo junakov . . .

Po tej cesti sem šel četrtošolec. Prišel sem do meje in ni se mi hotelo vrniti. Na meji je stala beneška gostilna. Vstavil sem se in izpil za osem krajcarjev pol litra amerikane in jo vrezal naprej skozi Stupico, Log, Podbonsec v Brišče in obiskal »gospoda«.

Gospod je bil takrat kaplan Gujon, visokorasel in priletel (par let pozneje je umrl), prijazen in ljubeznjiv: samo srce ga je bilo, ko se je razodeval v prijetnem beneškem narečju. Oskrboval je Brišče, Podbonsec, Stupico in druge sosedne vasi — a vendarle je bil kaplan-podružnik šempeterske župnije, pod katero spadajo vse »kaplanije« nadiške doline. Ljudstvo plačuje samo duhovnike — večinoma v naturalijah.

V izbi, ki je bila skromna in ponižna, sva sedela z gospodom ob domačem vinu in govorila o šolah, o ljudstvu, o časopisju in o Mohorjevi družbi, za katero je bil posebno vnet in mu je bilo žal, da ni med njegovimi rojaki tako razširjena, kakor bi rad. Tudi go-

riški »Primorski list«, ki ga je imel, bi videl rad med ljudstvom.

Počasi sva zasukala pogovor na slovestvo. O Petru Podreka in o Trinku Zamejskem sva govorila. Trinko mu je bil nedosežen, Petra Podreka pa je dosegel, je menil.

Pogledal sem ga veselo-začuden. »Jaz pišem tudi pesmi,« je potrdil skromnopolnoson.

— Pa bi mi kaj pokazali! —

Gospod je vstal in poiskal med knjigami na klopi precej obširen zvezek, doma vezan, in letaku podoben zelen list. Ko mi je dal ta list, ki naj bi ga imel za spomin, sem ga prebral in bil zadovoljen z novomašniško prigodnico, v kateri je posebno polagal slavljencu na srce, naj bo zapuščenemu ljudstvu dober pastir.

Iz zvezka je začel brati sam.

Poslušal sem priproste pesmice v priprostem jeziku, pol književnem pol beneškem, o pomladi, poletju in jeseni, o ljubezni do doma, ki je zvenela tudi iz prigodnic n. pr. oni o blagoslovitvi matajurskega obeliska in kapelice, ki ju je postavilo slov. beneško ljudstvo vrhu gore l. 1900 kralju vseh vekov in materi Mariji, katero posebno častijo in ne romajo samo na Staro goro k njej, temveč ob vsakem njenem prazniku tudi skozi kobariški Kot na Višarje.

Pri posameznih prigodnicah mi je

dal gospod komentar in beneško življenje mi je postalo vse bolj zanimivo.

Ko je gospod končal, sem ga prosil, da bi mi zvezek posodil; rekel sem mu, da prepisem par pesmi in jih pošljem kakemu listu, kjer naj vzbude spomin in zanimanje za beneške Slovence. Dal mi je zvezek in z zagotovilo, da mu ga v kratkem vrnem, sem se poslovil.

V Podbonsecu sem dobil še robiško pošto in se z njo odpeljal domov. Doma sem prepisal par pesmi in jih odposlal naši »Zori«, a urednik jih ni priobčil niti na platnicah, za ktere sem ga prosil . . .

Gospod Gujan je umrl — bogve kam je šel njegov zvezek. Marsikatera pesem bi mogoče danes dobrodošla in bi je bili veseli — ne radi njene umetniške vrednosti, pač pa radi velike ljubezni do slovenske zemlje, ki bi jo videl on rad — kakor tudi vsi beneški duhovniki — združeno pod avstrijskim orlom. Duhovništvo je naša inteligenca na Beneškem in ti so, za katerimi bi šlo ljudstvo, ki so se mu gotovo v tej zahrbitni vojski kralja besedolomneža odprle oči.

O lepa nadiška cesarska cesta, kdaj boš spet naša tje dol do ravnin, kdaj boš vezala prosto Goričane in Benečane v eni deželi?

grof Paar, v Schönbrunu navzoči krilni pobočnik in cesarjevo komorno osobje. Nadvojvodinja Marija Valerija je stopila h glavi cesarjevi in mu je stisnila mrtvaški križ v roke. Cesar je sprejel še popolni odpustek in articulo mortis. Kmalu nato je cesar nehal dihati. Mirno je preminul. Zgodilo se je to ob 9. uri 5 minut. Cesarjev zdravnik dr. Jožef vitez pl. Kerzl in profesor dr. Ortner sta dognala, da je cesar umrl. Dvorni župnik je molil Responsorium sub venite sancti, izmolil cerkvene molitve rajniku in poskropil mrliča z blagoslovljeno vodo. Nato so molili vsi navzoči za dušo rajnika, ki je zaspal v Gospodu.

Španica + Franca Jožefa. I.

Neki duhovnik iz »Avgustineja« na Dunaju, ki je opravljal molitvene ure ob mrtvem cesarju, opisuje cesarjeve sobane tako-le:

V spalnici visi nad posteljo velika slika cesarice Elizabete, zraven dražestne glavičice otrok nadvojvodinje Marije Valerije. Poleg postelje je nočna omarica s svetilko, zraven klečalnik, na katerem je cesar opravljal svoje molitve. Na klečalniku je sv. razpelo z napisom:

»Mojemu dragemu Francku v spomin na srečni dan njegovega prvega sv. obhajila, katero je prejel skupaj s svojim stariši, poklanja njegov iskreno ljubeči oče Franc. Dne 30. aprila 1842.«

Nad klečalnikom sta dve tablici z molitvami, nad njima kopija slike »Marija z nagnjeno glavo« z napisom: »Avstrijsko hišo bom vedno varovala s svojo priprošnjo ter njeno moč in veličanstvo ohranila in vzpodbudila, dokler bo vztrajala v bogoljubnosti in pobožnosti domene. Besede preblazene Device cesarju Ferdinandu II. na orig. sliki.«

Na steni nasproti postelji je velika Richterjeva slika, ki predstavlja cesarjeviča Rudolfa v uniformi artiljerijskega polkovnika na črnem konju, zraven dva druga portreta, ki ju je slikal Vastaghi l. 1898, kakor tudi majhna slika cesarjeve sestre, nadvojvodinje Ane, na smrtni postelji. V kotu stoji španska stena okrašena z Marijinimi slikami in zlatim napisom: »Bog ohrani — Našega cesarja — Avstrijo.«

V cesarjevi delavnici je druga slika cesarjeviča Rudolfa iz njegovih mlajših let, spodaj napis:

»Njegova cesarska in kraljeva Visokost prestolonaslednik Rudolf na lipškem žrebcu Napolitano v ločnem skoku, salutira Njegovemu Veličanstvu Najvišjemu svojemu presvetlemu gospospu očetu dne 19. decembra 1870.«

Naši strelci.

Piše se nam: Čital sem v »Gottscheer Bote« št. 22, od 19. novembra 1916, stran 172, da se je 1. stotinja prostovoljnih strelcev odlikovala. (To sem pa že v »Slovincu« čital pred 3. tedni.) Med drugim piše: »Diese erste Kompagnie ist die Gottscheer Kompagnie.« Zanimalo bo »Slovenčeve« bralce, ako o tej stotnji nekoliko več povemo: Ko je stotinja marširala v fronto je štela 229 mož. Če odštejemo 32 Kočvarjev in 18 Furlanov nam ostane 179 pristnih Slovincov. Ti so večinoma iz Kranjske, nekaj jih je iz Goriške. Tem potom lahko naštejemo imena odlikovanih: Praporščak Perdan Franc iz Ljubljane, za skrajno hrabro obnašanje pred sovražnikom; z malo srebrno svetinjo; z malo srebrno svetinjo sta bila odlikovana tudi desetnika: Kovačič Alojzij iz Dornberga in Petschauer Ivan iz Poljane Strelca Zurl Alois in Stonitsch August iz Kočevskega okraja z veliko srebrno in bronasto svetinjo. Bronasto svetinjo so dobili: Desetnik Zlindra Otakar iz Kostanjevice, poddesetnik Sbaschnig Ferd., Kočevski okraj. Streliči: Kranjc Ivan, Sovodnje (Goriško); Cabas Franc, Krmin (Goriško); Gradšar Danijel, Ljubljana; Bremec Stefan, Lokavca (Goriško); Potočnik Stanko, Ljubljana; Kurri Ivan, Crnomelj; Mausser Ernest, Kočevje; Juran Josip, Crnomelj; Höglar Rihard, Crnomelj; Kočvar Franc, Ajdovščina (Goriško); Gabrenja Alojzij, Rakek; Saksida Andrej, Dornberg (Goriško); Nedžavec Alojzij, Škofja Loka; Medic Josip, Crnomelj; Eppich Oskar, Kočevje; Hodnik Josip, Crnomelj; Gole Ivan, Crnomelj; Bukovec Ivan, Crnomelj; Jaklič Henrik, Crnomelj; Mausser Franc, Kočevje; Kusold Julij, Kočevje; Veber Anton, Ljubljana; Križman Lado, Ljubljana. Za zasluge pred sovražnikom so bili odlikovani, z zaslužnim križcem na traku hrabrostne sve-

tinje: rač. podčastnik Erlah Eustazij, Ljubljana; četovodja Eiletz Leopold, Ljubljana; desetnik Pirc Karel, Ljubljana. Odlikovancev je 31. Stotinja je lahko ponosna, da ima v svoji sredi toliko odlikovanih. Pač zasluži vsak mož veliko pohvale. Slednjič pošiljajo odlikovanci vsem domačim najsrčnejše pozdrave.

Polkovni poveljnik Ventour o 17-tilb.

Neki župnik se je bil obrnil na poveljnika 17. pešpolka s prošnjo, da bi podaljšali dopust nekemu njegovemu faranu. Nato je prejel naslednjo dopisnico:

13. november 1916.

Velečastiti! Potrjujem, da sem prejel Vaše ljubo pismo ter mi je v veliko veselje, da sem mogel Vašo prošnjo izpolniti. — Stori sem to z el o rad, ker si prizadevam, da mojim vrlim, tako odlično hrabrim Kranjcem, mojim 17tim, če le mogoče napravim veselje, ker so si to prednost obilo zaslužili. Ponosen sem, da sem poveljnik tega vrliga polka, vsi so pravi junaki! — Za Vašo dobrotno molitev za moj nadaljni blagor se Vam, velečastiti, najuslužneje zahvaljujem, prosim Vas pa, da se spominjate v molitvi tudi polka kot c e l o t e in mu izprosate blagoslova Vsemogočnega. S pri-srčnim pozdravom ostajam Vaš udani Ventour, polkovnik.

87. pešpolk.

celjski domači polk, v katerem služijo naši vrlji Spodnje Štajerci, se je izkazal v sedanjih vojni kot eden najhrabrejših polkov železnega tretjega zbra. Sijajno se je udeležil prve in druge bitke pri Lvovu (26. avg. in začetkom septembra 1914) ter si zaslužil nesmrtno slavo v karpatski bitki, zlasti v velikonočnih bojih (4. in 5. aprila 1915). Začetkom majske ofenzive pri Gorlicah je moral polk zajezovati ruske navale v vzhodni Galiciji, da ne bi izjalovili našega ofenzivnega podjetja. Tudi to nalogo je odlično izvršil. Nato je tudi zanj bila težko pričakovana ura ofenzive, ki se je začela 6. junija 1915 in našla svoj višek z zavzetjem črneliškega predmostja, kateri čin so izvršili 87-ti dne 9. avgusta. Nekaj dni nato je bil polk poklican na soško fronto, kjer je sijajno preстал strahovite borbe na Doberdolu. Sredi maja 1916 je polk slavno sodeloval v tirolski ofenzivi in si spletel nemiljive vence slave z zavzetjem Monte Costesina (20. in 21. maja). 26. junija se je polk odlikoval pri naskoku in osvojitvi Monte Lemerle, južno Asiaga.

Po padcu Gorice je doživel polk svoje najtežje, pa tudi našlavlnejše dneve pri Opatjenslu in Lokvici, kjer je zaničevaje smrt prejnauško branil sveto domovinsko stvar in ukrotil peklo 7. in 8. soške bitke. Tedaj je 87. pešpolk pohvalno omenilo tudi vrhovno vojno vodstvo v uradnem vojnem poročilu.

Bataljon 87. pešpolka pod poveljstvom podpolkovnika Franca Peter, ki je bil svoj čas poslan v Skader, se je udeležil prve ofenzive proti Srbiji. Tedaj je v junaškem naskoku osvojil neko višino na Jagodini planini, ki se poslej uradno imenuje Petrova višina. Julija in septembra 1915 se je bataljon slavno udeleževal bojev na Vrhu sv. Mihaela in Doberdolski planoti. Začetkom oktobra 1915 se je vrnil na Balkan in strnil z Mackensenovo vojsko. Ob naskoku na Belgrad dne 8. oktobra 1915 je kot prvi udril v mesto. Nato se je bataljon udeležil najtežjih bojev ter v šestih naskokih pomagal osvojiti najvažnejše sovražne postojanke. Kasneje se je tudi bataljon boril na južnem Tirolskem in tudi tu množil slavo svojega polka.

87. pešpolk je vreden drug naših 17-tilb, naših 27-tilb in drugih hrabrih naših čet železnega zbra.

Odlikovanja.

Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik 4. trd. top. p. Viktor Čretnik, poročnik 1. bos. herc. pp. Ivan Klemenčič, nadporočnik 27. pp. Stanislav Majcen in nadporočnik 87. pp. Adalbert Koprivnik. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila polkov. trobentač 3. gor. top. p. Josip Muršič in ognjičar 7. trd. top. p. Ivan Jelen. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil pešč 97. pp. Julij Premru. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: četovodja Črešnik Lovrenc in poddesetnik Krejčič Josip, oba pri 3. pion baonu; poročnika Krček Josip in Puschl Atily, praporščak Hribarnik Adalbert, kadeta Lazar Josip in Zorman Karel, vsi pri 97. pp. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: pešč 97. pp. Stojanovič Huja; praporščaki Sedej Franc, Kreuziger Herman in Bukovič Ivan, kadeti Čermak Marij.

Furlan Alojzij, Motka Atilij in Schaffer Aron, enol. prost. narednik Marčelja Nikolaj in tit. narednik Valič Josip, vsi pri 97. pp. — V drugič so dobili bronasto hrabrostno svetinjo: pionirji Vih-tič Josip, Zerjal Josip in Frelih Josip, vsi trije pri 3. pion. baonu. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: štabni stražmojster Senčar Alojzij in dragonec Pungartnik Alojzij, oba pri 5. drag. p.; kadet Holländer Evgen, poddesetnik Jušap Izidor, pionirji Kienzl Josip, Jošt Karel, Kožuh Anton, Kogovšek Vinko in Sanolit Ivan, vsi pri 3. pion. baonu; kadeti Ernst Erih, Waldmann Kurt in Rocco Herkules in desetnik Jeršek Feliks, vsi pri 97. pp.

Ruski ministrski predsednik Trepow pred dumo.

Posebnega miru ne bo.

Petrograd, 3. decembra. (K. u.) Zasedanja dume so se nadaljevala. Ministrski predsednik Trepow je imel govor, v katerem je izjavil: Večkrat je že imela vlada priliko iz te tribune glasno naznaniti, da mora biti vojna nadaljevana do popolne zmage, večkrat je bilo že poudarjeno, da ne bo sklenjen predčasen mir — naj si bo iz kakršnegakoli vzroka — noben poseben mir brez naših zaveznikov. Nič ne more tega našega sklepa omajati. Rusija ne bo prej položila orožja, dokler ne dosežemo popolne zmage. Cel svet naj še enkrat sliši, da bo Rusija velika Rusija in njeni hrabri zavezniki, vključ vsem težkočam, postavila zadnjega vojaka in dala na razpolago vs sredstva, da dospe vojna do odločilnega konca in se napravi nasilstvom Nemčije konec za vse večne čase. Moč sovražnika ni več nepremagljiva in težko pričakovani čas maščevanja se približuje. Bojna sredstva Rusije so neizčrpna in treba je složnega in skupnega dela cele države, vsega ljudstva, da bomo vporabili vsa sredstva za dosego našega zaželjenega cilja — uničenja sovražnikov.

Naloge dume.

V nadaljnjem govoru se zahvaljuje ministrski predsednik zemstvo za njihova v polni meri patrijotična delovanja. Dumo pozivlja k resničnemu delu. Naštevava vprašanja, ki morajo biti rešena, predvsem vprašanje novih tvornic in delavnice za orožje in drugi vojni material. Naznani, da bo predložen dumski zakonski načrt o splošni šolski obveznosti in da se bo vse storilo, da se dvigne splošna kultura med ljudstvom.

»Zmagati moramo.«

Ministrski predsednik se dotakne raznih vprašanj uprave, nato nadaljuje: Trenutno ima vlada en program in ta program je, zmagati moramo, naj stane, kar hoče. Ne Rusija, ne zavezniki niso hoteli vojne, toda ko je vojna že enkrat začeta, jo hočemo tudi dokončati in ne prej odnehati, dokler ne bo sovražnik popolnoma izčrpan in ne bo mogel več v bodočnosti kaliti miru. Vojno bomo nadaljevali do uničenja nemškega militarizma, da ne bo prišel nikdar več do veljave. Nedopustno bi bilo, ako ne bi odstranili nevarnost vednega groženja s silo, ki je hotela že deset let cel svet terorizirati. Toda sedanja vojna mora biti ovenčana z zmago ne samo nad zunanji, ampak tudi nad notranji sovražnikom. Vojna nam je odprla oči. Sedaj spoznamo, da stoji ruska industrija, ruska šola, ruska znanost in ruska umetnost pod nemškim jarmom. Eden največjih problemov Rusije je nastopiti odločno za svobodo in neodvisnost.

Svobodna Poljska — pod Rusijo.

Sovražnik drži še vedno velik del našega ozemlja v svoji posesti. Od nas odtrgano poljsko kraljestvo moramo zopet nazaj dobiti. Toda to ni vse. Mi moramo iztrgati sovražniku tudi nekdanje poljske pokrajine onstran meje. Ustvariti hočemo svobodno Poljsko v njenih etnografskih mejah in ta Poljska bo neločljivo združena z Rusijo.

Dardanele in Carigrad morajo biti ruske. Že tisoč let stremi Rusija po prosti poti. Ključ do Bospora in Dardanel, Olegov ščit nad vratmi Carigrada, to so stare sanje stoletij, ki so živele med ruskim ljudstvom v vseh časih.

Da omejimo prelivanje krvi, smo hoteli z našimi zavezniki pripraviti Turčijo do tega, da bi ne nastopila v boj. Obljubili smo ji, da ostane njeno ozemlje nedotaknjeno z raznimi drugimi ugodnostmi. Toda Turčija je nasedla neresničnim obljubam Nemčije in si sama zapečatila usodo. Naši zavezniki razumevajo koristi Rusije kot mi sami. Zato smo sklenili leta 1915. z Angleško in Francijo pogodbo, katero je podpisala tudi Italija, da ima Rusija izključno pravico do Dardanel in Carigrada. Sporazumno z zavezniki, s katerimi smo popolnoma edini, podajam to izjavo s tega govorniškega odra. Samoobsebi je umljivo, da bi Rusija dovolila paroplovbi pod rumunsko zastavo, ki ne vihra danes prvič poleg ruske, prosto pot do morja.

Svetovna zgodovina ne pozna nobenega tako važnega momenta. Vso narodno

moč moramo zbrati in zastaviti proti sovražniku. Nič se ne bo moglo upreti tej naši sili. Kakor so težki udarci sovražnika, vendar vemo, končna zmaga je naša! Tej gremo združeno nasproti.

Bitka za Bukarešto.

Usoda največjega dela prve rumunske armade je zapečaten. Ta armada se je postavila južno in jugovzhodno od Pitesti, da bi tu v okviru splošnega nastopa vseh v Vlaški razpoložljivih rumunskih čet sodelovala pri odločitvi, po kateri je hrepenel francosko-ruski generalni štab. To odločitev so si predstavljali po vzorcu bitke ob Marni.

Medtem ko naj bi severovzhodno od prve armade druga rumunska armada na prostoru Tirgovist—Sinaja varovala hrbet in krilo prve armade je vdrla glavna napadalna skupina iz Bukarešta in južno od tam čez Argesul. Ta skupina je bila sestavljena iz delov tretje armade, ki je bila prvotno v Dobrudži, dobila pa je tudi podporo od četrte rumunske armade, ki je na vzhodni sedmograški meji. Mogočen sunek te skupine je bil naperjen proti levemu krilu donavske armade, ki se je umaknilo čez Niaslov na južni breg Glavaciu, kjer je bil sovražni sunek ustavljen.

Poveljnik donavske armade pa je medtem ukrenil protiodredbe in tako je bila rumunska skupina severovzhodno od Praganesci in severovzhodno od Giurgeva obkoljevalno napadena in vržena zopet čez Niaslov nazaj. S tem je bila kriza prestana. Na skrajnem desnem krilu donavske armade so napadle močne ruske sile, katere so pa bolgarsko-turške čete zahodno od Oltenite ustavile.

Rumunska obrambna skupina v dolini Argesul, ki naj bi krila prej omenjeno glavno podjetje, je bila vnovič napadena in poražena. Sovražnik je zavzel postojanke na črti zgornji Glavaciu — Gaesci — Tirgovist. Kljub najsrđitejšemu odporu je bil v nedeljo vržen nazaj. Nemške čete so potisnile južno krilo prve rumunske armade čez zgornji Glavaciu na Niaslov nazaj in prodrle do Titu. S tem je bila zastavljena pot za umikanje delom prve rumunske armade, ki so šli na obeh bregovih Argesula od Gaesci nazaj; od treh strani obkoljen, je bil večji del teh čet uničen. Tudi dalje severno smo napredovali. Vzlet je Tirgovist in s tem postavljen nasip proti razbremenilnim sunkom iz Ploesti in iz doline Prahova.

Sovražnik pa še ni opustil igre. Poleg podjetij, ki se razvijajo iz doline Prahova proti jugozahodu, se uveljavljajo tudi močne sovražne sile na prostoru zahodno in jugozahodno od Bukarešta. Tudi proti skrajnemu desnemu krilu donavske armade južno od Bukarešta so nastopile močne rumunske čete.

Bitka za posest Bukarešta se nadaljuje.

Pod pritiskom izredno težkih izgub so Rusi v nedeljo ustavili svoje napade proti severovzhodni črti Sedmograške in Karpatom. Brez dvoma bo ta odmor le začasen. Vendar pa ni izključeno, da hočejo Rusi na pritisk Francije poslati dele svojih čet, ki so se doslej bojevali proti armadam Arz in Kövesz, na južno mejo Moldave, da rešijo, kar se ploč še rešiti da.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. decembra. Uradno:

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

Bitka pri Argesu se je končala z zmago, ki je odločilne važnosti. Sunka donavske armade ob spodnjem Argesu niso mogli Rumuni in njih zavezniki ustaviti s protisunkom, na katerega so veliko upali. Sovražno napadalno skupino so prestregli severovzhodno Draganesti in jo z obkoljevalnim nastopom vrgli čez Niaslov. Teh bojev so se udeleževali na strani nemških, bolgarskih in otomanskih čet tudi avstrijski mejni lovci in baterije. Zahodno Bukarešta si je priborila istočasno neka armadna skupina prehod čez reko Argesu. Včeraj je prodrla do Titu, kjer je sprejela razbito ostanke prve armade, katero so prejšnji dan jugovzhodno Pitesti premagale avstrijske in nemške čete generalnega poročnika Krafa pl. Dellmensingena. Močni rumunski oddelki so bili uničeni. Severno od tam so zavzeli zavezniki Tirgovist. Tiste dele rumunskih čet, ki smo jih svoj čas odrezali na malem Vlaškem, neprestano gozimo in jih polagoma uničujemo. Donava je odprta. O izredno bogatem plenu se še ne morejo podati količinski natančni podatki. Plen se vsako uro množil.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

Med tem ko je bil tako najmlajši zaveznik naših sovražnikov na vlaški ravani odločilno premešan, so se Rusi trudili za-

man, da bi priborili proti brabrim avstrijskim in nemškim četam generalov pl. Arz in pl. Kövess uspeh, ki bi koristil tudi Rumunom. Dasi razbremenilni poizkusi gotovo še niso zaključeni, se je le včeraj s tem, da so ponehavalni ruski napadi v Karpatih, pokazalo, da potrebuje utrujen, močno oslabiljeni sovražnik nujno odmora med bojem. Rusi so z nezmanjšano besnostjo nadaljevali svoje napade le na obeh straneh zgornjega dela doline Trotus. Mestoma so desetkrat naskočili, a povsod so bili odbiti, izvzemši malih gibanj. V južnem delu odseka smo izrgali sovražniku višino, ki smo jo bili pred kratkim izgubili.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.
Mestoma boji podrejene važnosti.
Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 4. decembra. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Po močni pripravi s topovi so ruske sile severno Drisvijatskega jezera napredovale proti našim črtam. Z velikimi izgubami za nje smo jih odbili. Ravno tako se je izjalovil sunek sovražnih bojnih oddelkov pri Bistrici Solotvinski. Naša podjetja zahodno Tarnopola in južno Stanislavova so uspela.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

Ruski napadi v gozdnih Karpatih so včeraj ponehavalni. Le na nekaterih točkah so se povzpeli do slabih sunkov, ki smo jih popolnoma lahko odbili. Pomnožen topovski ogenj, kakor se domneva, prikriva, da so napadi oslabili. Močnejši je bil ruski pritisk na erdeljski vzhodni bojni črti. Sovražniku se je posrečilo, da je nekoliko v dolini Trotusol napredoval. Nemške in avstrijske čete so mu južno od tam izrgale višinsko postojanko, ki smo jo bili nedavno izgubili.

Bojna črta maršala pl. Mackensena.

Bitka ob Argesulu se je dne 3. decembra odločila. Dobil smo jo. Operacije armade generala pehote pl. Falkenhayna, ki so se pričele sredi novembra z zmagovito bitko pri Tarğujulu, dalje operacije nemških, bolgarskih in otomanskih sil, ki so prešle na severni breg Donave, je venčal uspeh. Donavska armada pod poveljstvom generala pehote Koscha se je borila od Svištova naprej; armadna skupina generalnega poročnika Kuehne, ki je prodirala skozi zahodno Vlaško čez Craiovo, skupina generalnega poročnika Kraiffa pl. Dellmensingena, ki je prišla po trdih bojih ob Argesulu iz gorovja, in nemške in avstrijske čete, ki so prodrle pod poveljstvom generalnega poročnika pl. Morgena čez Campolung, so se združile med Donavo in gorovjem. Levo krilo je vzelo včeraj Targoviste. Čete generalnega poročnika Kraiffa pl. Dellmensingena so nadaljevale iz Pitesci svoj zmagoviti pohod; popolnoma so premagale prvo rumunsko armado in so podile njene ostanke čez Titu — križišče železnice iz Bukarešta v Campolung — v roke preizkušene 41. pehotne divizije, kateri je poveljeval generalni poročnik Schmidt pl. Knobelsdorf. Na levem krilu Argesula severnozahodno in zahodno Bukarešta je boj uspešno napredoval. Jugoahodno trdnjave smo Rumuna, ki je nameraval, kar smo izvedeli iz povelj, katera smo našli, donavska armada posamezno pobiti, vrgli čez Neajlovu proti Argesulu, med tem ko se je držalo njegovo levo krilo — prva armada. Močne rumunske napade smo morali odbiti južno Bukarešta. Tudi tam smo sovražniku pripravili težak poraz. Konjici in letalcev se je posrečilo, da so prekinili železniške zveze za hrbotom rumunske armade. Naše čete so se v zmagovitih bojih tako držale, da jih ni mogoče prehvaliti; premagale so silovite pohode. Bogata dežela in zaplenjena sovražna naložena vozila z živim olajšujejo preskrbo čet. Krvave izgube rumunske armade so najtežje. K tisočerm ujetnikom prejšnjih dni je prišlo včeraj še nad 8000 mož. Plen na bojnih pripravah in na bojnem blagu vseh vrst je nepregleden. Donavska armada je zaplenila 35 topov, pri Titu smo pa zaplenili 13 lokomotiv in veliko voz. Operacije nadaljujemo po načrtu. Pričakujemo novih bojev.

Berlin, 4. decembra zvečer. Veliki glavni stan:

Boji južno in zahodno Bukarešta napredujejo ugodno nam.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 4. decembra. Uradno:

Na Vlaškem napredujejo dalje. Sovražnik je poizkušal napadati naše desno krilo, a smo ga odbili.

Med Tutrakonom in Črnovodo ob Donavi topovski in pehotni ogenj. V Dobrudži so je na celi bojni črti strelihalo s topovi. Sovražni napadi zadnjih

treh dni na naše levo krilo med Satskój in Donavo so se popolnoma izjalovili; sovražnik se je danes popolnoma umaknil v svoje prejšnje postojanke. Naši prednji oddelki so zasedli Satskój. Izgube sovražnika so zelo težke. Samo pred višino 234 smo našli 630 sovražnih mrličev. Ujeli smo 80 vojakov in zaplenili 4 strojne puške. Na bojni črti Črnega morja sta obstreljevali 2 vojni ladji Konstanco; žrtve ni nobene.

Rumunsko uradno poročila.

1. decembra. Na zahodni meji Moldave do doline Buzue živahni boji na celi bojni črti. Pri Tablabetu, Bratoceji in v dolini Prahova spremlja topovski ogenj boje pehote. Odbili smo več sovražnih napadov. Besno so se bile napadene čete, ki so se umikale pri Campolungu; branile so se južno Dambovite v smeri proti Mislosani.

Na bojni črti (Golesti šest kilometrov južno Pitesti) — Glavaciocu — dolina Neajlova do Comane zelo besni boji. Naše čete so ujele več mož in zaplenile 10 strojnih pušk.

V Dobrudži smo na celi bojni črti besno napadli.

2. decembra. Severno in severnozahodno bojišče: Na zahodni meji Moldave in na severni meji Vlaške napadi pehote in boj s topovi. Slabo vreme zavira operacije. V dolini Dambovita so se naše čete umikale proti jugu.

Zahodno bojišče: Pri Pitesti so hudo napadli naše čete in jih prisilili, da so se morale nekoliko umakniti. Boj pri Glavasi in pri Neajlovu se besno nadaljuje.

Južno bojišče: V Dobrudži smo ljuto napadli sovražne postojanke; prišli smo do žičnih ograj, ki smo jih na nekaterih mestih prekorajili.

Rusko uradno poročilo.

1. dec. Zahodno bojišče. Z ognjem smo zadržali sovražnika, ki je poizkušal ob Stohodu pri Velicku ofenzivo. V gozdnih Karpatih trajajo boji dalje; gre za višine, ki smo jih včeraj zasedli pri Bakarki in pri Kirlibabi. Ponovni napadi sovražnika so prisilili naše čete, da so popustile višino Gura Rucada. Boji se bijejo južno Kirlibabe na celi bojni črti in pri rumunski meji. Če tudi sovražnik nastopa proti naši ofenzivi z besnim ognjem in s protinapadi, smo tam vzeli celo vrsto višin.

Rumunsko bojišče: Erdeljsko. V dolini Oitoz Rumuni trajno potiskajo sovražnika nazaj. Rumunske čete so osvojile o dolini Buzue celo vrsto višin vzhodno in južno vasi Krasna.

Donavsko bojišče. Na cestah, ki vodijo v Bukarešt, smo odbili vse sovražne napade. Sovražnik je zasedel vasi Komano in Gostinaro; javlja se, da so prišle njegove patrolje do jezera Getota.

Bojišče v Dobrudži. Boji prednjih straž.

Tirgovist.

Tirgovist ali Targoviste je bilo nekoč glavno mesto Vlaške. Danes šteje še okoli 18.000 prebivalcev, med tem ko jih je svoj čas imelo nad 50.000.

Uspeh naglega in vztrajnega nastopa.

Berlin, 4. dec. Wolff poroča: Argesul, ob katerem se je 3. dec. bila bitka, je gorska reka; širina se menja. Od Pitesti do jugozahodno Titu znaša 200 in 300 metrov. Reka je tam do 20 metrov globoka in dere. Mostovi so do 300 metrov dolgi. Če bi ne s hitrim pritiskom preprečili, da sovražnik ni mogel razstreliti mostov, bi bili boji pri tej močni postojanki gotovo dolgo trajali.

Pri Bukareštu.

Berlin, 4. dec. »8 Uhr Blatt« poroča: V Bukarešt je došlo 16 angleških oklopnih avtomobilov, ki so jih takoj poslali na bojišče. Došlo je tudi veliko belgijskih vojnih voz. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič je pozval vojskovođe na važen posvet v Kijev.

Bukarešt ogrožen tudi na vzhodu.

Švicarski listi poročajo 4. t. m. iz Petrograda: Sovražnik obstreljuje močno tudi ob spodnji Donavi kraje na levem bregu. V Petrogradu se boje, da ne bi napadli Bukarešta tudi z vzhoda.

Bukarešt ni močnejši kot Lüttich.

Lugano. »Secolo« poroča, da po sodbi angleških vojaških strokovnjakov Bukarešt ni močnejši, kot sta bila Lüttich in Namur.

Napačni rumunski obrambni načrt.

»Sera« poroča: Rumunska armada šteje po velikih izgubah le še 300.000 mož. Rumunski obrambni načrt je računal z direktnim sovražnim napadom na Bukarešt, a se je zaračunal.

Uprava zasedenih delov Rumunije.

Dunaj, 4. decembra. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana: Ker so zasedle osrednje velesile velike dele Rumunije, so že uvedli upravo osvojene zemlje. Vojaško upravo v Rumuniji vodi general Tullff pl. Tscheppe in Weidenbach, ki je začetkom vojske vodil 8. poreski zbor. Podrejenih mu je več oddelkov, ki so jim poleg nemških pridržani tudi zastopniki drugih osrednjih

velesil. Pri izrabi sredstev dežele se ozirajo na koristi Rumunije in na potrebščine osrednjih velesil, ker ju je protipostavno Anglija zaprla ostalemu svetu.

Rumunski kralj namerava odstopiti.

Poročevalec »Vossische Zeitung« v Stockholmu poroča iz Petrograda, da je bil odpoklican ruski poslanik v Bukareštu Poklevski in nadomeščen z generalom zato, ker namerava, kakor se govori, kralj Ferdinand odpovedati se prestolu.

General Aleksejev o polomu Rumunije.

Iz Kodanja: »Novosti« poročajo: Ruski general Aleksejev je izjavil: Važne operacije, ki so jih uvedli Rusi v Moldavi, bodo, kakor se upa, dobro uspele, ker so pota in železnice dobre. Naš vpad na Erdeljsko je strateško dalekosežne važnosti, a osrednje velesile so takoj izpregledale, kako važna da je ta ofenziva, postavile so proti nam zelo velike čete; ki so sijajno preskrbljene s topovi, ki nas na našem napredovanju ovirajo. Napačno bi pa bilo, če bi se položaj Bukarešta ne presojal črno. A naj se že razmere v Rumuniji razvijajo kakorkoli, ruskemu vojnemu vodstvu se ne more nič očitati. Polom v Rumuniji so zakrivile le prometne razmere. V Rumuniji je premalo železnic; ceste so zelo slabe; velika umetnost je, tam armade preskrbovati. Rumunija je v tej vojski, kar se ne sme prezreti izgubila vsaj tretino svojega železniškega parka: uničen je ali ga je zaplenil sovražnik. Kljub temu upamo, da bomo s svojo ofenzivo sovražnika tako oslabili, da ne bo mogel priti do Sereta.

Vojaške in gospodarske posledice odločitve v Rumuniji.

Berlin. Odločitev v Rumuniji je predvsem taktično važna. Vojni načrti armad, ki operirajo, je bil izveden do tiste točke, kjer so hotela vojna vodstva odločiti rumunsko vojsko. Obe armadi sta po porazu 9. rumunske armade popolnoma zvarjeni; Vlaška je za to zagotovljena. V Rumuniji je zdaj zasedenih 45.000 štirjaških kilometrov; natančno še enkrat toliko, kolikor zemlje so zasedli Nemci v Franciji. Ravno tako velik kot vojaški, je tudi gospodarski uspeh. Povsod so dobili velike zaloge žita, ki jih zdaj naše čete strogo stražijo. Poleg zalog ovsu so našli še druge velikanske zaloge. Angleška blokada bo doživela velikanski poraz, ker bomo z rumunskimi skladi znatno lažje prebili.

Masařyk v Petrogradu.

Modroslova fakulteta petrograjskega vseučilišča je ponudila profesorju Masařyku učno stolico, katero je sprejel. Došel je že v Petrograd, da prične s predavanji.

Cesar Karel v glavnem stanu.

Dunaj, 4. decembra. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana: Cesar, ki je z danes razglašenim višjim armadnim poveljem prevzel vrhovno poveljstvo, se je pripeljal z dvornim posebnim vlakom dne 2. decembra ob 7. uri 40 minut zjutraj v glavni stan, kjer ostane za zdaj le začasno. Zaradi deželne žalosti se je sprejem omejil le na nekaj dostojanstvenikov. Prišli so maršal nadvojvoda Friderik in načelnik generalnega štaba baron Conrad z najvišjim spremstvom, cesarju pridržani pruski generalni major pl. Cramon, postajni poveljnik polkovnik Kundmann, veleposlanik grof Thurn, deželni predsednik baron Widmann, deželni glavar grof Larisch-Monnich, knezonadškofijski generalni vikar monsieur Kolek in zastopniki vladnih in krajinah oblasti. Cesar se je podal v grad, kjer biva maršal nadvojvoda Friderik. Prebivalstvo ga je navdušeno pozdravljalo. V gradu je bil cesar pri tih sv. maši, nato so se mu predstavili častniki armadnega vrhovnega poveljstva. Nato je delil cesar avdicence. Popoldne je cesarju kot armadnemu vrhovnemu poveljniku poročal načelnik generalnega štaba o operacijah.

Boji v Macedoniji.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 4. decembra. Veliki glavni stan:

Na udarce, ki iščejo odločitve v Rumuniji, ni vplivala izguba neke višine na vzhodnem bregu Črne, ki so jo vzeli včeraj Srbi in ker smo mogli zato premestiti tam del naše postojanke.

Srbi v Bitolju.

Malmo, 3. dec. V Bitolju so ustanovili srbsko upravo in ustanovili provinco Bitolj.

Srbi in avstrijska uprava.

Uradno nam pišejo: V dnevnem časopisju sovražnega inozemstva se vedno znova pojavljajo tendenciozne trditve gotovih člankarjev, da postopa avstrijska vojna uprava v zasedenih ozemljih s srbskim prebivalstvom na najtrši način ter da je tamošnje prebi-

valstvo izpostavljeno brezobzirnemu zatiranju. Te trditve pa najodločnejše izpodbija dejstvo, da se vojna uprava najtoplejše zavzema celo za doraščajočo srbsko mladino, ki so jo lani ob pohodu v Srbijo zasačili deloma kot franktirerje, deloma pa pobrali kot zapuščene sirote in jo nato skupaj internirali. Tako se je v taboru v Brunovu na Češkem za nad 800 mladih srbskih sinov v starosti 9 do 19 let ustanovila 5razredna deška šola, v kateri poučujejo deloma srbski vojni ujetniki učitelji, deloma avstrijske učne moči. Šola, ki deluje že nekaj časa, dosega najboljši uspeh, dočki slede pouku z največjim zanimanjem in veselo ukaželjnostjo ter so zanj izredno hvaležni. 10 analfabetov v starosti 10—14 let se je naučilo v tej šoli pod vodstvom taborskega poveljnika v 4. mesecih brati in pisati. Šoli se priključijo sedaj še obrtni razred, v katerem bodo imeli učenci tudi pouk v poljedelstvu. Tega kulturnega dela sovražno časopisje seveda najbrže ne bo priznalo, kakor bi bilo sklepati po neprestanih grdih napadih radi namišljenega nezaslišano krutega postopanja s srbskim prebivalstvom. Kljub temu bo pa vojaška uprava nadaljevala svoje prizadevanje, da s smotrno vzgojo in dragocenim poukom izobrazijo srbsko mladino v koristne državljanke.

Poljaki.

Rusija izžene pol milijona Poljakov v Južno Ameriko.

Moskovska »Gazeta Polska« poroča, da se pogaja Rusija z južnoameriškimi državami za naselitev pol milijona Poljakov. Ruska vlada bi dala vsakemu izseljencu prosto vožnjo in še nekaj denarja za nabavo potrebnih sredstev za poljedelski obrat.

Veliki boji letalcev na laškem bojišču.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. decembra. Uradno:

Na Krasu se nadaljuje topovski ogenj. Tudi boji z minami so se zopet pričeli. Skupina letal je metala bombe na Dutovlje, Repen Veliki in na Sežano; bombe niso učinkovale. Naši letalci so napadli sovražnika in so pri Mavhinjah prisilili Capronijevo letalo s štirimi letalci, da se je moralo izkrcati. V zračnem boju sta se odlikovala linijski ladjin poročnik Banfield in nadporočnik Brunowsky. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

Dunaj, 4. decembra. Uradno:

Skupina naših letal je dne 3. t. m. zvečer metala s prav dobrim uspehom bombe na sovražne postojanke pri Doberdodu; dasi so je najbesnejše napadali, se je vrnila nepoškodovana.

Poveljstvo mornarice.

Italijansko uradno poročilo.

3. decembra. Na tridentinski bojni črti topovski dvoboj v dolinah Adize, Astice in Brente; mali boji z nam dobrim uspehom na severnih strminah Dosso Casina (reka Camera) in gore Seluggio (potok Posina).

Sovražno topništvo je živahnejše streljalo v Julijskih alpah v odseku pri Plaveh in na višinah vzhodno Gorice do morja. Naše baterije so odločno odgovarjale in so zabranile močna gibanja za sovražnimi črtami. Na Krasu je naša pehota z drznim napadom na približno 1 km dolgi bojni črti napredovala 300 m. Naša letala so obstreljevala sovražne tabore v Dornbergu in Taboru v vipavski dolini; očitno je, da so povzročile škodo. Naši letalci so se v svoje tabore vrnili nepoškodovani.

Italijani o Tirolski.

»Stampa« piše, da je sovražnik zadnje čase zelo živahen. Na bojno črto sta prišli dve novi diviziji, na najvišje vrhove so spravili z največjimi napori težke nemške topove. List sodi, da je sovražnik na Tirolskem zato tako živahen, da bi zbrali Italijani pri Vicenci močne sile in se oslabil na Krasu.

Italijanske cerkve — munijska skadišča.

»Kölnische Volksztg.« poroča: Italijanske vojaške oblasti so vse velike cerkve zgornje Italije porabile za munijska skladišča. Tudi v baziliki sv. Antona v Padovi so nakopili orožje in krogle, kar so pa pozneje vsled ugovora redovnega vodstva zopet odstranili.

M'rovna razprava v laški zbornici.

Lugano, 4. dec. Socijalistični predlog za premirje in svetovni mir je podpisalo tudi precej poslancev drugih strank italijanskega parlamenta.

General Petitti ranjen.

Milan. »Corriere della Sera« poroča: Sovražna krogla je padla v Bitolju med gruho italijanskih častnikov. General Petitti, vrhovni poveljnik italijanskih čet v Solunu, dalje še en general in en častnik generalnega štaba so ranjeni.

Boji na zahodu.**NEMSKO URADNO POROČILO.**

Berlin, 4. decembra. Veliki glavni stan:

Armada maršala Alberta Württembergškega.

V ovinku Yperna in Wytsch - dete so po razstrelbi šle angleške patrolje proti našim postojankam. Posameznikom se je posrečilo, da so prišli v najsprednejši jarek. V ročnem metehu so bili ali premagani ali pa prepodeni.

O ostalih armadah se ni o posebnih dogodkih poročalo.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Berlin, 4. decembra zvečer. Veliki glavni stan:

Zjutraj se je izjalovil angleški sunek vzhodno Le Sars. Sicer ob Somme nič bistvenega.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Vrhovni vojni svet entente.

Ženeva, 4. dec. V tajni seji francoske zbornice so se pečali s položajem Sarraillove armade. Briand je odgovarjal na interpelacije, ki zahtevajo, da se razveljavi odredba z dne 2. dec. 1915 in naj bo Sarraill zopet neodvisen od Joffre-ja. Ta razprava se mora spravit v zvezo z načrtom, da se ustvari samostojen vojni svet, kateremu bi načeloval Joffre. Če se ta načrt uresniči, bi bil imenovan nov generalissimus francoske armade. Sarraill bi potem ne bil od Joffrejevega naslednika neposredno odvisen.

Rusi proti Angliji.

Stockholm, 4. decembra. V Petrogradu so bile zadnje dni poulične demonstracije proti Angliji.

Reuterjev urad — prodan.

London, 1. decembra. Reuterjev brzojavni urad je prodan za 550.000 funtov sterlingov.

Novo olje. Liter novega olja stane v Dalmaciji 12 K.

Dnevne novice.

+ Cesar Karel odpotuje v Budimpešto. Budimpešta, 3. decembra (K. u.) Cesar se bo te dni podal v Budimpešto, kjer se mu bodo poklonili predsedstvu magnatske in poslanske zbornice, dalje zastopniki vlade, glavnega mesta in voditelji najvišjih pravosodnih uradov.

+ Ministrski predsednik dr. pl. Koerber se je 4. t. m. podal v glavni stan.

+ Deželni glavar dr. Ivan Susteršič je prejel od Njegove ces. in kr. Visokosti vojnega maršala nadvojvode Friderika na v imenu deželnega odbora izražene častitke k Najvišji podelitvi velikega križa vojskega reda Marije Terezije sledečo brzojavko:

»Najtoplejše zahvalo za v imenu deželnega odbora poslano čestitke, ki so me ravnotako razveselile kot neomajano zaupanje požrtvovalnega prebivalstva.

Vojni maršal nadvojvoda Friderik...«

Dalje je deželni glavar prejel od vojnega maršala barona Conrada na čestitke, ki so mu bile izražene povodom Najvišjega imenovanja vojnega maršalom, nastopno brzojavko:

»Za prijazne tudi v imenu dežele Kranjske povodom mojega Najvišjega imenovanja izražene čestitke se najbolje zahvaljujem.

Conrad, vojni maršal.»

Armadni poveljnik generalni polkovnik pl. Boroevič se je zahvalil za čestitke o priliki 60. rojstnega leta s sledečo brzojavko:

»Vam častiti gospod deželni glavar in častitemu deželnemu odboru se srčno z mnogimi pozdravi zahvaljuje

generaloberst Boroevič.»

+ V. vojno posojilo in naše občine. Iz D. M. v Polju se nam piše: Tukajšnji občinski odbor je v svoji seji na predlog in prigovarjanje g. župana g. Jakoba Dimnika sklenil podpisati iz občinskih sredstev 40 tisoč kron V. vojnega posojila. III. in IV. vojnega posojila je podpisala tukajšnja občina 46.000 K.

+ Rdeči križ. Deželno in gospejno društvo Rdečega križa za Kranjsko je odposlalo povodom smrti Njegovega Veličanstva premilostljivega cesarja in pokrovitelja Frančiška Jožefa na Njegovo c. in kr. Visokost presvetlega nadvojvoda Franc Salvator, pokrovitelj-naměstnika sožalno brzojavko, na katero je dospela naslednja najvišja zahvala Njegove c. in kr. Visokosti:

»Predsednik del Cott, Ljubljana: Njegova c. in kr. Visokost, presvetli gospod nadvojvoda Franc Salvator se pristrčno zahvali za v imenu deželnega in gospejnega društva Rdečega križa za Kranjsko po Vaši preblagorodnosti najprijaznejše poslano sočutno obvestilo. Lederer, najvišji dvornik. — Tudi je deželno in gospejno društvo Njegovi c. in kr. Visokosti presvetlele mu velečastitemu gospodu nadvojvodu Evgenu čestitalo k imenovanju za maršala. Njegova c. in kr. Visokost je blagovolila odposlati društvu naslednje brzojavko: »Predsednik del Cott, Ljubljana: Presrečna zahvala za meni v imenu deželnega in gospejnega društva Rdečega križa za Kranjsko poklonjena voščila. Nadvojvoda Evgen.»

+ Princ Hohenlohe državni finančni minister. Včerajšnja »Wiener Ztg.« poroča, da je imenovan princ Konrad Hohenlohe-Schillingfürst skupnim finančnim ministrom.

Grof Huyn postane kardinal. »Berliner Tagblatt« javlja, da bo postal praški nadškof grof Huyn kardinal. Sv. oče hoče s tem imenovanjem počastiti spomin cesarja Franca Jožefa I.

+ Omejitev svobodnega poštnega prometa za avstrijske častnike na Ogrskem in v Bosni-Hercegovini. Avstrijsko trgovsko ministrstvo je izdalo temeljem dogovora z ogrsko vlado nove določbe za poštni promet z avstrijskimi častniki na Ogrsko in v Bosni-Hercegovino. Te nove določbe so za avstrijsko časopisje izredno kvarne ter ga skoro izključujejo iz onestranske državnice polovice. Zvišale so se poštno pristojbine, znatno se je omejilo pošiljanje prostih (brezplačnih) listov — kakor bi to pošti kaj marilo, da je le dovolj frankirano! Dalje mora razprodajalec na Ogrskem ali v Bosni in Hercegovini naročiti enoštoto št. listov za cel mesec, ko je vsakomur znano, da se ob nedeljah in praznikih ter ob kakih posebnih dogodkih prodaja neprimerno več časopisov nego navadne dni. Sedaj bodo ostajali, ob nedeljah in praznikih pa močno zmanjkovali. Zasebni naročniki ne bodo mogli listov naročiti neposredno pri upravi, marveč le potom pošte, na kateri bodo list prejeli. Te in podobne določbe imajo postaviti kitajski zid proti avstrijskemu časopisju, ki bo zbog tega trpelo prvič gnotno škodo, drugič je pa tudi veliko vprašanje, če je izključitev avstrijskega časopisja iz Ogrske in Bosne-Hercegovine v interesu države. Vse avstrijsko časopisje mora proti tem določbam složno protestirati.

— Smrtna kosa. V Kočevju je umrla ga. Marjeta Zagorjan roj. Gruden, doma iz Blok na Notranjskem. — Umrla je Senčurju gospa Jedert Gašperlin. — Umrla je v Celju baronica Karolina Rechbach v 83. letu svoje starosti. — Umrl je te dni na Dunaju portir državnega zbora 63 let stari Alojzij Ficker.

— Velike tatvine v Trbovljah. Še bolj naglo kot raste draginja, se množijo v Trbovljah in okolici tatvine. O malih tatvinah, katere se dogajajo dan na dan niti ne govorimo, ker bi bilo preveč pisarije, pač pa hočemo našteti nekaj velikih tatvin. Pred tedni je izginil na nepojasnem način veliki jermen pri nekem gonilnem stroju v vrednosti K 1000. O storilcih ni sluha ne duha. Pred 14. dnevi je bil ukraden v novi separaciji zopet jermen (Transmissionsriemen) vrednosti približno K 800. Tatov še niso dobili. — V petek dne 24. nov. t. l. zvečer je izginil zopet gonilni jermen na Guido-Brecherju v vrednosti K 1800. Te tatvine osumljenega delavca so takoj prijeli a je iz zapora v ponedeljek zjutraj ušel. V noči od pretečene nedelje na ponedeljek pa je bil zopet ravnotam ukraden drugi jermen v vrednosti K 1200. Tudi glede te tatvine se do sedaj niti na sled ni moglo priti storilcem. Gre se najbrže za organizirano tatvinsko družbo. Vsekakor je škoda premogokopne družbe jako visoka in bi bilo želeto, da se tatovom pride na sled.

Ljubljanske novice.

Ij Slovesna zadušna sv. maša po cesarju Francu Jožefu I. se je vršila včeraj dopoldne ob 11. uri v stolnici. Daroval je sv. mašo premil. knezoškof dr. Jeglič ob obili asistenci. Veliki kaptalk je bil okrašen s cesarskimi grbi in bogato razsvetljen; klopi so bile črno pregrnjene. Po rekviju je bilo pet absolucij, katere so po vrsti opravili gospodje stolni dekan Kolar, generalni vikar Fišs, kanonik Sušnik, prelat Kalan in knezoškof dr. Jeglič. Slovesnost je globoko vplivala na navzoče, k čemur je pripomogla tudi pod vodstvom g. Premria z občutkom peta črna sveta maša, tako da je bil marsikdo izmed navzočih spominjajoč se pokojnega vladarja do solz ginjen. Cerkev je bila do zadnjega kotička napolnjena; med drugimi so bili navzoči: Deželni predsednik gros A t t e m s s celokupnim državnim uradništvom; deželni glavar dr. Susteršič z več odborniki in

uradništvom; mestni noveljnik polkovnik pl. Kleinschrott s častniškim zborom; župan dr. Tavčar in podžupan dr. Triller z občinskimi svetniki in magistratnimi uradniki; generali pl. Sternberger, pl. Mosetig in pl. Riedl, zastopniki odvetniške, notarske, trgovske in obrtne zbornice ter mnogoštevilnih drugih korporacij in društev. Navzoči so bili dalje: Njeg. ekscel. deželni predsednik v pok. baron pl. Schwarz, podmaršal in komornik Friderik baron pl. Rechbach in Oton baron pl. Apfaltrer, mnogoštevilno občinstvo in zelo veliko dam.

Ij 500 sirot je zaznamenovanih pri društvu »Dobrodelnost« za letošnje božično obdarovanje. Vsakemu želi društvo podariti vsaj nekaj. Zato se priporočamo za sadje — suho in sveže; vsak najmanjši dar bo dobrodošel. Kdor bi kaj poslal, naj dobrotno poravnata tudi poštnino, da ne bo treba blagajno sirotic oškodovati. Za 500 sirotic smo dobili nekaj blaga. Iščemo spretnih rok, ki bi zastopni sešile preproste srajčke, krilca itd. Prosimo gospe in gospodične, ki so šivanja zmožne, naj pridejo po prizrezane komade v našo pisarno: Kolodvorska ulica 35. Kdor pa šivanja ne more prevzeti, ga prosimo, naj daruje sukanca, gumbic in raznih trakov, belih in barvanih v dobrodelno pisarno v Kolodvorski ulici.

Ij Pomanjkanje mleka v Ljubljani. Piše se nam: V Ljubljani je opažati od dne do dne večje pomanjkanje mleka. Na tem dejstvu tudi ne izpremeni prav nič okoliščina, da se je ustanovila takozvana »Preskrbovalnica za mleko«, ki je imela doslej eno celo sejo. Od papirja do mleka je še velika razdalja. Vprašanje preskrbe z mlekom se pa tudi ne da rešiti drugače kot z ustanovitvijo centrale za celo deželo. »Posredovalnica za mleko« je v tem oziru vložila na c. kr. deželna vlado prošnjo. »Preskrbovalnica za mleko« sama more le malo pomagati ljudem. Na tem žalostnem dejstvu ne izpremeni prav nič splošen popis mleka, ki se je sedaj odredil v Ljubljani. Ljudem je to treba povedati, da ne bodo zahtevali od »Preskrbovalnice za mleko« nemožnih stvari. Nekaj pa bo vseeno skušala »Preskrbovalnica za mleko« storiti. Neobhodno potrebno je, da se preskrbi v Ljubljani z najnujnejšo množino mleka tiste prebivalce, ki brez mleka sploh živeti ne morejo. V tem oziru pridejo v poštev le dojenčki in le tisti bolniki, ki drugega uživati ne morejo kakor mleko. Prve ni težko legitimirati, za zadnje je potrebno zdravniško spričevalo. Umevno je, da se more »Preskrbovalnica za mleko« ozirati na zdravniška spričevala tako dolgo, dokler njihovo število ne zraste na tisoče. Lansko leto je namreč več kot 3000 ljudi v Ljubljani predložilo zdravniška spričevala, vsled katerih bi ljudje ne smeli uživati drugega kot bele pšenične moke št. 0. Ako se torej noče prikrajšati najresnejših bolnikov na uživanju mleka, je neobhodno, da se omeji izdajanje zdravniških spričeval le na one boleznj, pri katerih je mleko edino, ali vsaj poglavitno in neobhodno živilo. — »Mestna preskrbovalnica za mleko« je sedaj, dokler ni rešeno vprašanje mlečne centrale, primorana nastaviti pri nakazovanju mleka tako ostro merilo, ker je mogoče nakazila izvrševati le z mlekom, ki se je že dosedaj dovažalo v Ljubljano. Pri tem je neobhodno, da se prikrajša za mleko odrasle in sistira zlasti oddajo mleka po kavarinah. Prebivalstvo se ponovno naproša, naj gorenje vrstice upošteva in naj išče pri »Preskrbovalnici za mleko« — dokler ne bo drugih objav — nakazil za mleko le, če je treba mleka za dojenčke, porodnice ali druge prav težke bolnike.

Ij Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani je subskribirala za lastni račun 1.000.000 K petega 5½% avstrijskega vojnega posojila in sicer 250.000 K 5½% amort. drž. posojila in 750.000 K 5½% drž. blag. nakaznic. Pri banki kot člani avstrijskega konzorcija za izpeljavo državnih transakcij je do incl. 30. nov. t. l. suskribiralo 52 strank 4.682.700 K petega avstrijskega vojnega posojila. Med drugimi so subskribirali gg.: Robert Kollmann, veletržec in c. kr. dvorni založnik v Ljubljani 50.000 K. — Ivan Janc, župnik, Col pri Vipavi 13.200 K. — Hranilnica in posojilnica v Železnikih 2000 K. — Anton Hafner, Železniki 1000 K. — Franc Cerar, Stob pri Domžalah 4000 K. — Frančišek Berlec, Kandija pri Rudolfovem 200 K. — Mestna hranilnica ljubljanska, Ljubljana 3.000.000 K, pri podružnici ljubljanske kreditne banke v Trstu 120.000 K. P. t. subskribenti se petega vojnega posojila 16. dec. t. l., vsled česar se istim priporoča, da svoje priglasbe v kratkem pošljejo ljubljanski kreditni banki v Ljubljani ali pa njenim podružnicam v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, t. č. v Ljubljani in Celju, da si na ta način pridobijo čim preje ugodno obrestovanje. Prospekti in priglasnice so pri blagajnah bank vsakomur na razpolago.

Ij Oganj. Včeraj zvečer je zgorelo Pollakovo skladišče čresla tik za pokopališčem pri sv. Krištofu. Škoda je znatna. Bati se je bilo da se celo vname mrtvašnica. V mrtvašnici so vsled silne vročine popokale šipe v oknih.

Ij Popisne pole za mleko. Hišni posestniki oziroma njih namestniki se opozarjajo, da imajo ne mudoma vrniti pravilno izpolnjene popisne pole o porabi mleka. Oddati jih je v mestnem tržnem uradu na Poljanski cesti 13, I. nadstropje. Kdor se pozivu ne bo odzval, bo kaznovan z zaporno kaznijo do 6 mesecev oziroma z globo do 5000 kron.

Ij Oddaja spodnjega usnja čevljarjskim mojstrom v Ljubljani in sodnemu okraju ljubljanska okolica. Čevljarjski mojstri v Ljubljani, ki si hočejo kupiti usnje, naj se oglase zaradi tiskovin za potrdila o prejemu pri zadružnem načelniku g. Karlu Kordeliču v Ljubljani, Rimska cesta št. 5, čevljarji iz sodnega okraja ljubljanska okolica pa pri g. Ivanu Kranjcu v Spodnji Šiški št. 4 (tik cerkve).

Ij Gosp. stavbenik Valentin Scagnetti izročil je v smislu svoje pokojne soproge Vekoslave mestnemu magistratu znesek 150 K za tri ubožne sirote.

Ij V glavni trafiki se je v soboto 25. nov. našla manjša vsota denarja. Dobi se istotam.

Pr morske novice.

Razstrelbe italijanskih municijskih skladišč, ki jih omenja naše uradno poročilo z dne 1. decembra, so morale imeti velikanski učinek. V Vipavi so se stresle hiše kakor v najhuššem potresu. Mogočno razstrelbo je bilo slišati dne 30. novembra ob pol 9. uri zjutraj v smeri proti Ronkam. drugo močnejšo proti Opatjemu selu okoli pol 12. ure. Odlični del na uspehu so imeli naši letalci, ki so v drznih poletih vodili topovski ogenj. Z Budanj in višje ležečih krajev je bilo videti cele gore dima, kakor bi se pojavil strašen ognjenik.

Poklonitev tržaškega slovensiva cesarju Karlu I., ki se je vršila prošli petek opoldne na tržaškem namestništvu, je bila sijajna manifestacija, ki ostane neizbrisno zabeležena v zgodovini tržaških Slovencev. Odposlanstvo, ki je šlo na namestništvo, da izrazi namestniku Nj. Veličanstva svoja čustva napram vladarju, je bilo eno najštevilnejših, kar jih je kedaj ob podobnih slavnostnih prilikah prestopilo prag namestništvene palače. Zastopani so bili vsi naši slovenski zavodi, društva in udruženja, politična, kulturna in gospodarska, vseh skupaj velikansko število 190. Zlasti pa nas je veselilo, da je bila tudi častno zastopana naša okolica, tudi zgornja, ki najhuje čuti težave vojne. Prav posebno pa je vzbujala pozornost in, lahko tudi rečemo, odkrito občudovanje pestra narodna noša naših vrlih okoličank, ki so se, petero po številu, udeležile poklonitve in tvorile v velikem krogu same svečanostne črtnine ljubek otoček, ob katerem se je zaustavilo oko vsakogar navzočih.

Boji v Atenah.

Bern, 4. dec. Brzojavke posebnih dopisnikov londonskih listov iz Aten z dne 2. t. m. opisujejo poulične boje v Atenah. Grško prebivalstvo je posebno razkačilo izkrcanje italijanskih čet. Kmalu ko so se izkrcale ententine čete, je porakalo okoli 5000 oboroženih rezervistov proti Pireju in so zaprli ceste, ki vodijo v Atene. Protij 9. uri zjutraj se je vršil prvi spopad med grškimi rezervisti in izkrcanimi italijanskimi mornarji, na katere so Grki pričeli streljati. Tudi na angleške mornarje so streljali. Seveda so ti odgovarjali. Hujše se je godilo oddelku lastnih mornariških vojakov, ki so morali bežati pred rezervisti in se v poslopju arheološke šole utrditi. Tu je razljučena množica Italijane toliko časa oblegala, dokler niso vsled posredovanja italijanskega poslanika došle grške redne čete, ki so jih oprostile, da so lahko odkorakali proti pristanišču. Višek so dosegli nemiri v Atenah proti 8. uri zvečer, ko so rezervisti pripeljali več topov. Francoske bojne ladje so streljale proti mestu. Več hiš je težko poškodovanih, mnogo ljudi ubitih.

Amsterdam, 4. dec. (K. u.) »Times« poročajo iz Aten z dne 2. t. m.: Ob 5. uri popoldne so trije francoski torpedolovci obstreljevali grič Ardeitos, od koder je streljal top na Zappeion; bivališče francoskih mornarjev. Ena granata je padla v notranji dvor-tik griču stoječe kraljeve palače, kjer se je ravno vršil posvet. Venizelistički listi so ustavljali.

Premirje v Atenah.

Lugano, 4. decembra. (K. u.) Milanski listi poročajo iz Aten: Grške čete in francoski mornarji so sklenili premirje. Admiral Fournet se je zadovoljil z izročitvijo 6 grških baterij in je rekel, da se bo zavzel pri sporazumu za to, da obdrže Grki ostali vojni material. Atenčani so se pomirili. V bojih je padlo ali je bilo ranjenih 100 Francozov. Grki so izgubili mrtvih in

ranjenih 1 polkovnika, 2 poročnika in 40 vojakov.

Krvavi petek in sobota v Atenah.
London, 5. decembra. (K. u.) »Times« poroča o 2. decembru iz Aten: V petek zjutraj so izkrcali 3000 vojakov, ki so v treh oddelkih prodirali v Atene. Ko so prišli vojaki na določena jim mesta, so jih dobili zasedena po grških vojaki, ki so pričeli streljati, ko so se začeli zvezniki umikati. Boj se je začel ob 10½ dopoldne in se je končal ob 2. uri popoldne, ko se je sklenilo premirje. Izgube zveznikov so bile velike, posebno Italijani so težko trpeli. Pravijo, da je do 100 Francozov ujetih. V soboto so se nemiri ponovili in so trajali skoraj cel dan. Mornarji so streljali z balkonov hotelov in iz drugih poslopjij. Skoraj ves dan so preganjali Venizelove pristaje. Atenski listi poročajo, da je padla ena granata na vrt palače, druga v palačno kuhinjo in tretja na notranje dvorišče palače.

Dne 3. decembra v Atenah mirno.
Atene, 5. decembra. (K. u.) Reuter 3. decembra: Podnevi je bilo mirno, a v skrbih je vse. Danes zvečer je v palači napovedan ministrski svet.

Žrtve.
Atene, 4. dec. (K. u.) Reuter: General Callaros poroča, da je v bojih 1. decembra bilo ranjenih in ubitih 29 grških vojaških oseb, med njimi 3 častniki, med tem ko je bilo na francoski strani ubitih 47 mornariških vojakov, v številni 3 častnike, 97 pa ranjenih.

Vstaja proti sporazumu v Larisi in v Korintu.
»Messagero« objavlja brzozavko iz Larise in iz Korinta, da se je grška armada uprla proti sporazumu. Državljeni sporazuma so iz navedenih mest pobegnili.

Neposlušni Krečani.
Atene, 3. dec. (K. u.) Reuter: 20 oboroženih Krečanov se je zabarikadiralo v Venizelovi hiši in ni hotelo zapustiti poslopja. S strehe so streljali na vsakega, ki se jim je bližal. Vojni minister je ukazal postaviti strojne puške, med tem so pa Krečane še enkrat pozvali, naj se udajo, kar so po daljšem posvetovanju tudi storili. Odvedli so jih v zbornično poslopje, ki služi sedaj kot vojaški zapor.

Štirispোরазum zahteva zadoščenja.
Atene, 3. decembra ob 6. uri zjutraj. (Kor. ur.) Agence Havas poroča: Streljanje je ponehalo. Čete sporazuma so odšle v Pirej. Vlada je ponudila admiralu Fournet šest baterij gorske artiljerije. Ententini poslaniki pa so dobili od svojih vlad naročilo da izjavijo, da je vprašanje veliko bolj resno, kot odstop vojnega materijala in da mora vlada dati težkemu napadu primerno zadoščenje.

Pariz, 3. decembra. (Kor. u.) Agence Havas: Z ozirom na dogodke v Atenah je grški poslanik v Parizu Romanos odstopil. Tudi grški legacijski svetnik je odstopil. Grški princ Jurij je prišel dopoldne v grško poslanništvo in je imel dolg razgovor z Romanosom. Vlade zveznikov se pripravljajo za skupen nastop, da dobe zadoščenje za dogodke, ki so se odigrali 1. decembra v Atenah.

Izročitev grških topov sporazumu.
Atene, 3. dec. ob 10. uri zvečer. (K. u.) Reuter: Trdi se, da bodo 8 in ne 6 baterij takoj izročili sporazumu, kadar se bo sestavil zapisnik. Vlada bo jamčila varnost nacionalistov ententi. Obvezala se bo, da bodo zaprti Venizelovci deležni vseh postavnih jamstev, Krogli, ki so v zvezi s kraljevo palačo, pravijo, da so razmere z entento zopet normalne.

London 4. dec. (K. u.) »Daily Telegraph« poroča 2. t. m. iz Aten: Kralju zvesto časopisje objavlja izjavo vlade, ki pravi, da bo admiral Fournet sprejel 6 baterij poljskih topov in da je glede na izročitev ostalega orožja popustil. Poroča se, da mobilizirajo grške rezerve.

Cecil o položaju na Grškem. — Angleška ministrska kriza.

London, 5. dec. (K. u.) Reuter: 4. dec. Lord Robert Cecil je na neko vprašanje odgovoril: Obžalujem, ker moram izjaviti, da je položaj na Grškem izredno resen. Dasi je grška kraljeva vlada večkrat formalno zatrjevala, da se nemiri ne bodo trpeli, so zelo izdajalsko in izvijajoče napadli oddelke zveznikov, ki jih je francoski admiral 1. decembra izkrcal. Posledica je, da so izgube številne. Angleška vlada sodi, da sta grški kralj in grška vlada odgovorna. Z ostalimi zvezniki se posvetuje o takojšnjih korakih, da se radikalno reši vprašanje, ki je nastalo. Ministrski predsednik Asquith je glede imenovanja nadzornika živil odgovoril: Kralj je pritrdil mojemu nasvetu danes zjutraj o preosnovi ministrstva. Sodim,

naj se vsa vprašanja o osebah odgodijo, dokler ne bo preosnova izvedena. Predlagal je, naj se zbornica po današnji seji do četrta odgodi. Asquith je nato odgovoril: Popolno jasno povem, naj se že kakorkoli ministrstvo izpremeni, se ne bo čisto nič izpremenila politika, ki se zasleduje, odkar se je pričela vojska. (Živahno pritrdjevanje.) Če kdo toži, da se kažejo znaki izpremembe te politike, lahko zagotavljam, da se popolnoma moti. Bonar Law je sedel med to izjavo poleg Asquitha in se je živahno razgovarjal. Vojni minister Lloyd George ni bil navzoč.

London, 5. decembra. (K. u.) »Times« poročajo o ministrski krizi: Minuli petek je Lloyd George ministrskemu predsedniku Asquithu predlagal, naj tvorijo v bodoče odseke kabineta (nekaki izvršilni odbor angleškega ministrstva, ki je zelo številno. Op. ur.) sledeči štirje člani: Lloyd George, Carson, Bonar Law in en član delavske stranke; aktivno naj sodelujeta Jellicoe in Robertson. Asquith do sobote zjutraj ni odgovoril, a v soboto je naznanil Lloyd George, da predloga v tej obliki ne more sprejeti.

Železniška nesreča pri Herczeghalomu.

Sodnija je že uvedla preiskavo. Ogle dali so si kraj, kjer se je zgodila nesreča; zaslišali so tudi strojevodjo graškega osebnega vlaka Dingha in dunajskega brzovlaka Vida. Vida je postavljen pod policijsko nadzorstvo. Dognali so, da regulator brzine na stroju ni dobro deloval. Vida je tudi izpovedal, da pred in po nesreči luč na semaforu ni gorela. Da ustavi vlak, je dal protipar in je vporabljal Westinghouse aparat, a zavora ni delovala, ki je odgovarjala tudi že na prejšnjih postajah, to je povzročil neki popotnik, ki je potegnil zaviro za silo in je ustavil z njo vlak. Od prednjega do glavnega semaforja, 600 metrov, je hitro prevozil, ker zavora ni delovala; pozikoval je zopet zavirati, zavira je zdaj delovala, a bilo je zopet prepozno. Nato je šele zapazil vlak pred seboj. Nesreča je bila neizogibna. Tudi čuvaji so potrdili, da luč ni gorela. Izpoznali so do zdaj 65 mrtičev. Thallosy leži na mrtvaškem odru v sodnem zdravstvenem zavodu. Po naročilu cesarja Karla je položil cesarjev brat nadvojvoda Maks venec na Thallosyjevo krsto. Nadvojvoda Maks je po naročilu cesarja Karla obiskal v Budimpešti dne 2. t. m. v raznih bolnišnicah ranjene žrtve železniške nesreče pri Herczeghalomu in jih tolažil. Popoldne dne 2. t. m. se je vrnil iz Budimpešte na Dunaj. Število mrtvih je poškočilo dne 2. t. m. na 71.

Generala Sarkotića ni med žrtvami, vozil se ni s ponesrečenim vlakom.

Bolečine v prsih odstranja vribalno sredstvo: Fellerjev bol lajšajoči rastlinski esenčni fluid z zn. »Elsa-fluid«. Predvojnec cene: 12 steklenic franco 6 kron. Lekarinar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 134 (Hrvatsko). Fellerjeve mlo odvajajoče odvajalne Rhabarbara kroglice z zn. »Elsa-kroglice« 6 škatelj franco 4 K 40 vin. vedno hvalijo. (v)

Išče se Jožef Peric

iz Gradišča pri Renčah, ki je nazadnje služil pri c. kr. vojašk. del. oddelku 2/37 Deda-Bisztra, okraj Maros-Torda na Ogrskem. - Kdor bi kaj vedel o njem, naj sporoči ženi ALOJZIJ PERIC, sedaj stanujoči v Jablanici, p. Litiija. 2867

Olje jedilno, v zavrtkih po K 250 za 2 litra, z natančnim navodilom, da ga lahko vsaka gospodinja sama naredi, razpošilja po povzetju **Rudolf Ahčan** Zagorje ob Savi. 2866

Hiša na prometnem prostoru ob progi glavne železnice s trgovino in gostilno se tako radi pomanjkanja delavskih moči po zelo ugodni ceni iz proste roke proda. Agenti izključeni. Ponudbe pod »Bodočnost 2871« na upravništvo tega lista.

Najcenejše čevlje ima vsak, kateri impregnira (namoči) podplate z »Duratinom«, ker s tem podvoji trpežnost podplatov. **Duratin** stane K 150 stekel in zadostuje za 1 par čevljev. Dobiva se v vseh trgovinah in pri glavnem zastopstvu za slov. dežele: Albin Mekino, Ljubljana, Strni pot 8. Trgovcem velik popust. — Tisoče pri-natn. pis-m. 2862

Kupi se večja množina nepremočnih plaht za pokrivanje vagonov. Naslov: Plachenfabrick August Sattler Sonne, GRADEC.

Božič 1916.
Slavnemu občinstvu vijudno naznanjam, da sem posebno ugodno nakupil veliko množino juvelov, zlatulne, srebralne in vse tolev prvovrstnih tovarnah. V sled tega prosim velecenjene odjemalce, da si pri nakupu božičnih daril ogledajo osobito briljantne predmete ter se prepričajo o njih najboljši kakovosti. V nadi, da mi bo mogoče kot strokovnjaku vsakogar kar najbolje postreči, se najviljudneje priporočam

velespoštovanjem
Lud. Černe juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3

Silvester Škerbinec, knjigovodja dež. mesta za krmila
danes mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb bo v torek 5. decembra 1916 ob 4. popoldne iz deželne bolnišnice na pokopališče k sv. Križu. Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin!
Ljubljana, 3. decembra 1916.

Učiteljski zbor društveno šole »Glasbene Matice« naznanja prežalostno vest o smrti svojega nepozabnega, prezasluzenega in za procvit društva neumorno delujočega predsednika, preblagorednega gospoda
Frana Hubada
c. kr. dvornega svetnika, umirov. c. kr. doželnega šolskega nadzornika itd.
kateri je v nedeljo, 3. t. m. ob 1. uri popoldne za večno zatisnil svoje blage oči. Pogreb blagopokojnika se bo vršil v torek, 5. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Nova ulica št. 3 na pokopališče pri Sv. Križu, kjer se bodo položili njegovi telesni ostanki k večnemu počitku. Izredne zasluge blagopokojnika za procvit društva in za blagobit njegovega učiteljstva nam ostanejo v trajnem, hvaležnem in blagem spominu.
V Ljubljani, 4. decembra 1916.
Učiteljski zbor šole »Glasbene Matice«.

Vsemogočni je k Sebi poklical prečastitega gospoda
Ivana Kodre
vpokojenega župnika svetobrižkega
ki je v 69. letu po daljši bolezn danes zaspal v Gospodu. Pogreb se vrši v nedeljo 4. dec. ob 4. uri popoldne. Priporočam blagega pokojnika vsem dnhovnim sobratom in znancem v molitev in blag spomin.
Št. Vid pri Vipavi, 1. decembra 1916. 2861
FRANČIŠEK SEVER, župnik.

„Muzejsko društvo za Kranjsko“ naznanja v globoki žalosti, da je njega častni član in bivši prezasluzni predsednik, gospod
Frančišek Levce,
c. kr. dvorni svetnik in šolski nadzornik v p., vitez reda železne kroze III. r., itd.
dne 2. decembra 1916 po dolgi bolezn mirno sklenil svoje na delu in uspehih bogato življenje. Njegov časten spomin bo ostal trajno, ne le v našem društvu, ampak tudi v zgodovini domače kulture.
R. I. P.

2 konja
za vožnjo — sta napredaj na: Sv. Petra cesta 45. 2859
Napredaj je dve in pol leti star
konj
Kje, pove uprava lista pod št. 2870, ako se pošlje znamka za odgovor.
ZAHVALA.
Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega nepozabnega soproga oziroma očeta, starega očeta, brata in tasta, gospoda
Leopolda Bögel
kakor za poklonjene vence in čaščeče spremstvo na njegovih zadnjih poti izrekamo vsem našo najprisrčnejšo zahvalo.
Globoko žalujoči ostali.

2868

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani sprejema prijave na

peto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100.—:

I. 40letno 5 1/2 % amortizacijsko državno posojilo 92 kron. - II. 5 1/2 % dne 1. junija 1922 povračljivi državno zakladni listi 96 kron.

Vrednostni papirji avstr. vojnega posojila se sprejmejo v brezplačno shrambo in upravo.

Naročajte „Slovenca“!

Oh pomanjkanju mleka!

Sladni čaj znamka SLADIN je najbolj zdrava in najcenejša hrana za dojenčke.

S Sladinom se lahko odpomore pomanjkanju mleka in sladkorja, kajti prihrani se pri njem dve tretjini mleka in eno tretjino sladkorja. Izmed mnogih priznanj naj navedemo samo ono gospe Eme pl. Trnkoczy, soproge lekarnarja v Gradcu: Ljubi svaki! Naznaniti Ti želim, da se prehranja Elzin malček s Sladinom (sladni čaj) in se krasno razvija, torej se more Sladin najtopleje priporočati.

Dobi se pri lekarju Trnkoczyju v Ljubljani poleg rbtovža. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: Schönbrunnerstrasse 109, Josefstädterstr. 25., Radeckypplatz 4. — V Gradcu: Sackstrasse 4.

Pri nakupu blaga za zimo se priporoča tvrdka

O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg 5-6.

V zalogi se nahaja raznovrstno blago za dame in sicer: kostumi, plašči volneni, baržunasti, iz gladkega in prešane pliša, razne kožuhovinate garniture, posamezna krila in bluze v najmodernejšem kroju in barvah. — Mične novosti v konfekciji za gospode. deklice in dečke, vse po primerno nizkih cenah. — 2787

500K

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam.

Cena ločku z jamstvenim pismom K 1.50, 3 lončki K 4.—, 6 lončk. v K 6.50. Stotine zahvalnic in priznanjic. Kerneny, Kaschau (Kassa) L., poštni predat 12.42 Ogrsko. 2631

Na znanje!

Sicherl Josip, organist, Ribnica. V zalogi so še sledeče skladbe:

- 6 mašnih za mešan zbor, partitura K 1.20, glasovi à 20 vin.
- Božične pesmi, partitura 1 K 20 vin, glasovi à 30 vin.
- Postne in misijonske, partitura 2 K 30 vin, glasovi à 40 vin.
- 25 Marijinih, partitura 2 K, glasovi à 30 vin.
- Lavretanske litanije (Semeniške), partit. 30 v.
- Litanije sv. Jožefa, partitura 20 vin.
- Trije moški zbori, partitura 30 vin.

Naroča se po dopisnici pri skladatelju, ki pošilja po povzetju poštne prosto. 2732

Prazne ureče

vsake vrste in v vsaki množini kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma J. KUŠLAN, Kranj, Gorenjsko. — Istotam se kupujejo po najvišjih dnevnih cenah

suhe gobe.

2383

Nadomestilo zamast!

kot tudi suho mleko „Trockenmilch“ ima v zalogi

Ivan Urek, Ljubljana, Mestni trg 13.

Na prodaj je exonadstropna hiša z lepim vratom

v Gaberju pri Celju poleg državne cinkarne. V hiši je prostor za trgovino in 7 stanovanj za stranke. Cena 32.000.— Naslov pove upravištvo »Slovenca« pod št. 2773.

Orehov les v hlodih, Kostanjev les v polenih in hlodih

2407 kupim

vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni. J. POGAČNIK, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Važno

za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki! 2470

Kdor hoče od svojih sorodnikov v Ameriki dobiti kake denarne podpore, naj spiše kratko pismo v nemščini, v katerem naj popiše samo svoje rodbinske zadeve in ne omenja ničesar o politiki ali vojski. Na posebnem zavitku naj zapiše naslov svojih sorodnikov v Ameriki, pismo pa vtiakne v drug zavitek, na katerega naj poleg svojega natančnega naslova razločno zapiše tale naslov:

Henry C. Zaro, Bankier per Adresse Dresdner Bank, Berlin W. 8.

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana Ljubljanska industrija probkovih zamaškov

Trgovski pomočnik

se sprejme takoj pri tvrdki MARTIN PLUT, Crnomelj, Belokranjsko.

Za **OREHOVE** ter javorove, češnjeve in macesnove esenove, **HLODE**

plačuje vedno najvišje cene in sprejema pismene ponudbe z navedbo množine lesa in cene

PETER ANGELO, žaga, Seebach pri Beljaku, poprej Ljubljana

Kranjska deželna banka

sprejema prijave na

peto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih:

- 40 letno 5 % amortizacijsko državno posojilo, za K 100 nominale 92 kron.
- 5 % dne 1. junija 1922 povračljivi državnozakladni listi v zneskih najmanj po K 1.000, za K 100 nominale 96 kron.

V svrhu podpisovanja vojnega posojila daje banka hipotekarna in komunalna posojila.

Morski mah za olje!

Na splošno željo cenj. občinstva, naj jim potem inserata javim, kedaj dobim „morski mah“ za izdelovanje olja, si dovoljujem s tem poročati, da sem za nekaj dni z morskim mahom za izdelovanje olja proskrbljen. — Se priporočam

Ivan Urek, Ljubljana, Mestni trg 13.

Glasovirje, pianine, Phonola, električne glasovirje, Orchestrone i. t. d.

S. KMETETZ Kolodvorska ul. 26. Ljubljana

Razglas.

Mestna hranilnica v Radovljici je vsled sklepa upravnega odbora v seji dne 23. novembra 1917 znižala obrestno mero od hranilnih vlog počenši z dnem 1. januarja 1916 na

4 1/4 %

Rentni davek in vse druge doklade plačuje hranilnica sama iz lastnega premoženja.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Radovljici, dne 23. novembra 1917. 2855

Ivan Gričar

Šelenburgova ulica št. 3.

Zaloga

izgotovljenih oblek

za

gospode in dečke

2155

Pripravna darila za Miklavža

klobukov in čepic vseh vrst za dame in deklice priporoča po globoko znižani ceni

Modni salon Židovska ulica 3 Dvorni trg 1. Stuchly-Maschke Ljubljana 2821

KOSTANJEV LES

plačuje vedno najvišje cene in sprejema pismene ponudbe z navedbo množine lesa in cene

JOSIP KRALJ Ljubljana, Franca Josipa cesta 7.